

CHRISTIAN W. SCHENK

ULTIMUL TESTAMENT

CUPRINS

Argument
A cuvântului răni
Ă
Abstractul doare
Acel ce e
Ah Brecht!
Alt epilog
Alt pegas
Altă geneză
Am revenit
Am uitat
Amurg cu ploaie
Anonimul
Apusul se așterne
Ars poetica
Așa cum ești
Așa cum inima
Așteptat de inocență
Astfel ne grăi cuvântul
Atât cât se găsesc cuvinte
Averea mea
Balans
Bat ploile
Binecuvântare
Bogăție
Bona acriturilor de seară
Ca luminile din cioburi

Ca o liană
Când am plecat vrăjit pe munte
Când ți-e străină casa
Când toamna
Când valurile...
Când ziua
Carisma
Carpe diem
Cartea nescrisă
Casa nimănui
Cascade
Catren imperfect - vouă!
Catrinel
Ceasul umbrei
Cei noi
Cele nescrise
Christiani legatum est scriptor
Claire de lune I
Claire de lune II
Colivia luntrei de pe Styx
Coloana vertebrală
Compensatorii
Conotații matinale
Cotidiană
Crucea de la poartă
Crucea lui Isus la râu
Cu botnițe pe pleoape
Cu mine spre Colhida
Cum bob...
Curcubeu
Cuvinte despicate
Da, da, lumea
Dar nu mai știu nimic nu mai știu nimic

De ce sunt veșnic musafir?
De folos
De lume obosit
De mână cu Themis
Despărțire
Destinul meu
Doctorie
Dorința sfințelor cuvinte
După Ghilgameș și gaia
După testament potopul
E toamnă-n mine
Elegia larvei adormite
Elegie
Epitaf prietenului Valeriu Anania
Eterna pace
Eu sfârșesc scoică pe tine
Eu v-am iubit
Expunere de motive
Fiul
Fiul rătăcitor
Frica de frică
Frumoasă-nmormântare a fost
Fuga
Fulgerele din orbite
Genetice imagini
Geneza
Geneza poeziei
Gust sărat
Hai frățioare...
Iluzii trecătoare
Împliniri uitate
Impotența
În mine toamna

In vitro
Înc-o lună înșelată
Încerc să mă ascund
Închipuite mituri
Înclină-te
Inspiră cavoul
Inspirație
Întrebare?!
Întrebări banale
Iubirea-n adevăr
La aniversare
La belvedere
La cine să mă rog?
La Eminescu
La final
La icoană
La poamele înalte
Libertatea
Limba ornicului
Liniștea dintre cuvinte
Lupta facerii
Magduș
Maraton
Metamorfoza
Miere de cucută
Miez și coajă
Mormintele vorbesc
Mucegăiesc calotele
Mult prea urban
Mumiile nu s-au născut
Musafirul
Musca sinucigașă
N-avem ce căuta aici

Necosmetizat
Neîncrezătoare vremuri
Nimic nu e cum pare
Nocturnă
Noi am învins
Noi doi și cine...
Noi tânjiri
Nu întreba
Nu striga!
Nu te-ntrista
Numai cuvinte
O călimară goală
O crăpătură
O doamne, și zidești
O insulă fără ocean
O întâmplare
O posibilă venire
O, doamne!
Obsesie
Omagiu
Omul cu firimituri
Omului din lună
Păcatul florilor din gastră
Paralizie
Pârtie
Pași poticniți
Pastel cu înger căzut
Patima căutării
Pe caldarâmul sunetelor rare
Pe cărări imaculate
Pe maidan
Pe seama lor
Pe tărâm de sunete

Pe-un drum tomnatic
Pegas I
Pegas II
Pierdut
Plutonul de execuție
Popas
Poticnire
Prefață
Prietene
Prietenii
Prietenii...
Prima și ultima dragoste
Primul cuvânt
Prin tine
Privighetoarea
Punte
Puterea a-ncetat să încolțească
Qui tacet
Răspuns la întrebare
Răutate
Răzbunarea străbunilor
Refacere
Renaștere
Respiră
Respiră înțeleșul
Rex extensa
Ritual de-mperechere
Rondelul dragostei
Rugăminte
Sărac poet
Sărutul muzei
Se cutremurase noaptea
Semnul crucii

Sensul poetului
Sfârșitul
Și Bachus a murit
Și cartea mi-e grădină
Și mâine
Și zidești
Sine fine dolorum
Sinucidere
Sonet estival
Spân de cuvinte
Speranța liniștei de veci
Spre Cartagena
Spre mormânt
Strâns între gene
Suflet obosit
Sufocat în modă
Surprinzător de firesc
Suspiciune
Tăcerea se trezește
Templele noastre
Teodora din Bizanț
Testament neîmplinit
Testamentul
Toamna corbii
Tonuri banale
Toți
Totu-i van în armonie
Trecute prin istorii
Triburilor
Tu ești tu
Tu mă petreci
Tu, frate de ce îmi ești dușman
Uitarea va veni

Ultimul păcat
Umbra din cuvânt
Un altoi
Un pom în iarnă
Un prieten la Loreley
Un vers cu șapte note
Un vers și... numai ziuă
Unanimitate
Unei vecine
Urbe urbană
Vă las și vouă...
Vis decretat
Vita brevis
Voi ce mai știți cânta
Voia tăcerii
Vor trece
Vreau
Zei mei
...ș-un argument
...și tot așa mereu?

Din articolele și eseurile criticilor-critici

Dan Tărchilă
Ovid S. Crohmălniceanu
Eugen Simion
Dumitru Micu
Marin Mincu
Stefan Borbély
Gheorghe Bulgăr
Emil Manu

Selecție din cărțile lui Christian W. Schenk

În colaborare

Curriculum vitae

Cuprins

ARGUMENT

De ce ultima carte!

În cultură teoria încălcării așteptărilor (*Expectation Violation*) tratează așteptările neîmplinite, adică în primul rând încălcate. În mod normal, oferim altor oameni, societății o marjă pentru îndeplinirea așteptărilor, dar de îndată ce acțiunea lor trece de limita acelei marje, trecem într-un „*mod de evaluare*”!

Cultura joacă un rol important atât în reacție, cât și în interpretare. Valorile sunt (de asemenea) exprimate în situații de comunicare atâta timp cât acestea sunt existente. Atunci când comunicăm, trebuie să fim mereu atenți dacă comportamentul celorlalți se află pe un plan cultural sau este ambiguu. Dacă înțelegem mai bine așteptările de respect din partea tuturor celor implicați în comunicare, putem evita eventualele neînțelegeri, putem elimina potențiale conflicte și putem optimiza comunicarea, dar... aici intervine marea problemă în privința celor care stau la partea lungă a pârghiei și cei la partea scurtă.

Corupția politică și culturală este în general recunoscută ca fiind o catastrofă pentru întreaga societate. Este ușor de trecut cu vederea faptul că există lacune și uriașe slăbiciuni în lupta împotriva ei, ceea ce face ca aceasta să se răspândească în toate domeniile; domeniile care sunt deosebit de susceptibile la corupție sunt nu doar municipalitățile ci și, desigur, politica, economia și implicit cultura fără de care o țară nu se poate impune în corul lumii rămânând la mâna unor barbari doar cu interese strict personale. Există motive sistematice pentru aceasta: controlul public este extrem de slab când vine vorba de combaterea corupției, politicienii iau singuri propriile decizii

fără niciun interes pentru progresul comunității. În cultură, cel corect este adesea cel prost și în mod automat marginalizat. La aceasta se adaugă economisirea progresivă a statului, a administrației, a instituțiilor culturale inclusiv tendința de nesponsorizare. Acest lucru amenință să demonteze inhibițiile tradiționale împotriva corupției. Asupra acestei manifestări „*coruptogene*” societatea, când nu are influență, se destramă ajungând de la grupuri și grupulețe la individualizări până la dezinteresul fataleogist! Țara stagnează, se închide într-o carapace nefastă de indiferență în sânul căreia se nasc nuclee pseudo naționale. Sub această carapace se ascund cei care mânuiesc corzile marionetelor de pe scena națională.

În sfârșit, așa-numita corupție endemică reprezintă o corupție specifică, limitată la o anumită zonă (în cultură un fel de „corupție internă”). Ceea ce este deosebit este că beneficiarul provine din sfera publică și nu din sectorul privat sau din societate, iar comportamentul corupt este în mod regulat deschis, dar sub pretexte false sau la comandă.

În țara limbii a cărei cultură o promovez de 50 de ani, corupția culturală a fost ridicată la rang de absolută dominare, cei implicați fiind strânși într-un nucleu aproape despotice unde talentul și munca cinstită nu mai au loc; unde se finanțează, se „subvenționează” se premiază, se dau funcții (nici nepotismele nefiindu-le străine) între ei. Ce e mai trist este faptul că acest nucleu, această conducere este condusă în cea mai mare parte de nulități! Majoritatea valorilor literare existente sunt nevoite ași publica creațiile pe cont propriu la multe edituri dubioase, ivite ca ciupercile după ploaie, la fiecare a doua scară de bloc, fără difuzare sau altă formă de popularizare. Intrarea lor în Uniunea Scriitorilor este, desigur, dependentă de simpatii, antipatii sau relații. Președinții filialelor merg cu dosarele în mână la „centrală” unde prima filieră pe care trebuie să o treacă este cea a conducătorului suprem, abia pe urmă comisia sau „Comitetul director” aprobă sau respinge resturile

rămase. Cu toate acestea, în afara cotizațiilor anuale, membrul normal URSS nu are nici un avantaj, eventual să poate scrie în *curriculum vitae* că este membru al acestei Uniuni...

Și prietenii adevărate au început să devină „indiferențe” ba chiar relații supărătoare, incomode, răutăcioase. Dușmăniile se amplifică fiind bine întreținute de cei care au rupt cârma puterii spre ei și numai spre ei lăsând altora sarcina de a întreține vrajba celor mititei. Astfel s-a născut de circa 20 de ani încoace, sau reprofilat, nu numai câțiva foști proletcultiști, ci *pupincuriștii cu tot bagajul aferent*: linguşirea, servilitatea, slugărnicia...

Chiar și decernările unor premii a încing, tot mai des, invidia scriitorilor români iar pe an ce trece se dau pe meritate sau nemeritate mii de premii care, în mod normal, duc la o inflație totală fiind atinse chiar și premiile care înainte aveau totuși o valoare națională. Cel mai bun exemplu este *Premiul Național Eminescu*, decernat anual la Botoșani, care în ultimii ani s-a degradat într-un hal fără de hal fără să mai pomenesc, din nou, de premiile naționale ale Uniunii Scriitorilor din România!

Tânăra generație, care ar trebui să ne urmeze, nu mai învață la școala limba și literatura română. Mulți nu numai că nu mai reușesc să înțeleagă textele literare, dar nici gramatica nu se mai predă, ce să mai vorbim de o analiză sintactică și morfologică sau pur și simplu de o interpretare literară! Extrem de trist este și faptul că cei mai slabi studenți, care absolvă cu câr și mâr facultatea, ajung să predea la școli lipsa lor de cunoștințe generale, literare, mitologice, creștine sau simbolurile cele mai simple medievale ca să nu mai pomenesc de genurile literare, de simbolism sau expresionism din moment dat ce aceștia nu înțeleg nici măcar Epigonii sau Scrisorile lui Eminescu care cer cunoștințe de istorie literară sau de mitologie.

În ceea ce privește promovarea literaturii române în limbi de circulație, ea nu există pe lista Uniunii Scriitorilor, în

schimb sunt subvenționate (pe de o parte cel puțin) traducerile altor literaturi în limba română, fapt absolut controlabil, cel puțin până în anul 2022 după care cum o vrea stăpânirea! Oare unde este și ce face guvernul cu ministerul ei al culturii, unde sunt instituțiile aferente? Filialele, cu toate că au cotizanți, în majoritatea cazurilor sunt dependente de subvențiile consiliilor municipale sau județene, de bunăvoința unor firme sau instituții bancare și așa adună strop cu strop bani pentru o manifestare literară! Interesele personale jugulează promovarea literaturii autohtone uitând chiar și de marii clasici pe care România a dat-o în ultimele secole.

Editura Dionysos înființată de mine în urmă cu 36 de ani a promovat în țările de limbă germană peste 380 de autori cu antologii și cărți de autor, absolut pe cont propriu, fără ajutor financiar și fără a cere autorilor finanțarea cărților lor, nici pentru traducere, nici pentru tipar, nici pentru difuzare. În acești 36 de ani am scos peste 150 de titluri, toate difuzate și fiecare scriitor primind ca drept de autor mai multe exemplare!

Bătaia de joc față de creatori, față de creațiile lor, față de lipsa de interes pentru promovarea culturii române în spații largi culturale, m-a determinat ca acest an 2022 să fie anul meu crucial în care cu acest ***Ultim testament*** (selecție din 50 de ani de poezie în limba română) să mă despart definitiv și irevocabil de literatura țării în care m-am născut!

Și de ce public totuși această carte? Așa, doar ca să fie și eventual să pot fi atacat de vederile mele, dacă mai există de cine!

Christian W. Schenk,
Boppard pe Rin
Anno Domini 2022

A CUVÂNTULUI RĂNI

Nu sunt un om, ci doar un lucru
Ce rătăcește printre poli,
Prins ca o piatră într-un inel
Să nu mă răcesc.

Mă țin spasmodic și încăpățânat
De oasele moderne,
Prin cimitire, prin pădure, pe alei
Și totuși singur...

Cuvântu-i mut, pagina goală -
Cine m-a alungat înapoi?
Și te întreb, cu inima amară:
- Unde-ai rămas străine?

Eu...

Ă...

Cineva a numit ziua de ieri
destrăbălată,
un altul a numit ziua de azi
clandestină
iar altul an numit-o
pe cea de mâine
târfă.

De ce?!
Probabil
fiindcă era obsedat
de terminațiile în ă ca:
batjocură
politică
literatură
cultură
și mai ales
tu mă
tu fă
tu că...

păcat
că n-a-nțeles toate sensurile.
Reminiscențele

i-au rămas în gât
și de atunci
se articulează
fără excepție
cu... „ă” -

ABSTRACTUL DOARE

S-a îngustat
în sat drumeagul
pe care
l-am pășit în zorii
atât de-ndepărtați
de Dumnezeu.

Acum când trec
prin glodul ce-mi fu matcă
mă simt
mai trist
dar mai aproape
de cel
ce m-a ținut de mână
când am plecat în sensul unic
al ultimei călătorii.

Un tremurat de mână...
despărțirea,

batista albă,
trenul,
gara mică...

Cum am simțit atunci
ce-i despărțirea
așa învăț acum
ce-i revederea.

Abstractul

doare mult mai mult
decât pumnalul
înfipt în pieptul ultimelor clipe.

Înstrăinat calc treptele ultimei clipe
și mă împiedic... mă împiedic...

ACEL CE E

Cine mai poate aștepta
renașterea ruinelor uitate
de tine și de mine și de toți?

E unul undeva aproape,
atât de-aproape
că nu-i mai știm povara
uitării ce o poartă
pentru noi
în piept.

El cu răbdare, piatră peste piatră,
renaște tot
ce am pierdut demult!

AH BRECHT!

Ah Brecht! Te-ai aruncat în lume
ca viespile pe fagurii de miere
și nimeni nu mai știe astăzi
dacă-s albinele în faguri
sau de ești tu!

Încearcă dacă mai iubești puținul
rămas în urma ta ca dulce
să lași în faguri mierea de albină
în locul zahărului îmbibat de apă.
Noi ți-am iubit atât de mult dulceața
de surogat că nu mai știm de bine
și nu ne îndopa cu bunătăți
ce nu le vrem,
ci lasă-ne să ne simțim amarul!

ALT EPILOG

O nouă stea-mi apare-n suflet
Plină de grație... - minciuna erei noastre -
O inspir nedumerit, de gât mă prinde,
N-o respira că mă distruge.

Deci unde este calea cea de mijloc
În acest haos, în acest tumult -
Și între noi unde-i al treilea
Care ține deasupra noastră-ntreaga boltă?

Mi-e teamă să întreb din nou:
Istoria este un jgheab
Hrănit de plăgi și de durere?
Un epilog veșnic și nou -

ALT PEGAS

Un cal ce zburdă-n nostalgie
fără căpăstru, fără hamuri
Zburând c-o-ntreagă herghelie
Lasă în urmă stropi de lauri

Și peste tot pe unde trece
Galopu-i ritmic se preface
În versuri care stau s-apelece
Cuvântul care încă tace.

Văzduhu-i plin de poezie,
De vânători pământu-i plin,
Mulți prind un mânz, fără să știe
Îi pun un ham și nu îl țin.

Tot versul greu se-ngălbenește
Prins în căpăstru pe hârtie
Ce în cuvinte se dorește
Un cal ce zburdă-n nostalgie.

ALTĂ GENEZĂ

- Poezia crește din sine
- îmi spui -
atâta timp cât ne iubim.

- Poezia crește din sine
când ne iubim?!

Mă uit la ea și remușcarea
încolțește-n unghi de geană.
Ochii ei galeși topesc
și ultimul strop de proză.

N-am scris de mult,
cred că e cazul să scriu
din când în când... cel puțin.

- Hai să scriem o poezie.
Avem deja trei sau patru,
e adevărat,
dar unde-s trei sau patru
mai are loc una.

- Acuma după ce-am făcut-o
trece-o pe curat, te rog.

AM REVENIT

Am revenit pe planetă născut din moartea
unui despotic rege bătrân,
cu mâini desperecheate de-atâtea despărțiri
cu o coroană ruptă și-nfiptă între tâmpile
cu picuri grei de sânge scurgându-mi pe obraz.

Nu vreau s-adulmec noaptea trăirilor trecute
nici vreau să duc abisul gândirilor ce-au fost
pe culmea voastră sfântă de-atâta inocență,
vreau doar să stau la umbra cuvintelor nescrise.

Am suferit tăcerea luminii-n miez de noapte
am călărit pe caii ce mi i-ați dat odată
pe caii care însă nu i-ați hrănit de-atunci
dar eu n-aveam nici apă și nici ovăz n-aveam.

AM UITAT

Dragoste fără vacanță...
am crezut naivitatea
așternută peste noi...
Lume-Lume, soro Lume
n-ai știut de rele... bune
ți-au fost clipele în care
noi zburdam pe o cărare
fără a ști că ele trec
și-n vacanță ne petrec
dând amurgului binețe
până când, la bătrânețe...

Am uitat, și ce-am uitat
adevărul cel curat
ne-a trezit fără de veste:
„ieri a fost, azi nu mai este...”
nu mai este ce a fost
și își caută adăpost
în ce nu o să mai fie,
astăzi însă o să-nvie
doar regrete...

A plecat...

AMURG CU PLOAIE

Singurătatea ploii își așterne
culcușul între frunzele-adormite
a paginilor goale, răsfoite
numai de briza mării care cerne
cuvinte doar de valuri altoite
cu fraze care încă n-au ivit
crucificarea primului venit.

Și-n fluvii curg singurătăți depline
când amintirile ce cresc din mine
se scutură pe malul unei cărți
cu foi îngălbenite-n patru părți
a zărilor trecute peste viața
ce nu-mi mai îndulcește dimineața.

Și cum i-am dat eu locul meu la masă
a tras nesuferita o grimasă
de m-am trezit o pagină nescrisă
călcată în picioare și proscrisă.

Singurătatea ploii nu mai cerne
cuvintele ca în trecut, așterne
cu stropii ei de viață sumbră
a vieții mele tristă umbră.

Uite! S-a dus și ea să vadă locul
în care-mi va purta de-acum sorocul!

ANONIMUL

Dumnezeu n-a dat pământul idioților din lume
mândrilor plutind cu vântul igrasiilor pe spume
sugrumate de-un tembel
inocent la-nfățișare
amintind de-un porumbel
născocind din întâmplare
umbra chipurilor sale.

Caii pun lumina sacră
pe altare de biserici
răsturnate peste glia
aruncată de copite
înspre Cel ce-a adormit -

(El a uitat gândacii și florile și curcubeul
El s-a culcat mult prea târziu dormind
un somn fără de vise
El a înlemnit sub cruci de piatră
și-a putrezit trădându-și somnul
El doarme-n pulberi de imagini
pe care le croim din nou după o haină
din ruina primei biserici de lut ars
nici găzele nici curcubeul nici caii
nu-i mai știu măsura
îi simt însă întregul gol prin tălpi ce calcă
aer roșu și simte bice împletite-n hamuri

noi am pornit din El în lume
dar El se-ascunde mic și gol
în vise fără somn și totuși...

El a ieșit când am intrat
din El înspre afară)

- visele păzesc trădarea celor care se trezesc -

biserici mici cresc peste catedrale
cuvinte mici țin frazele în hamuri
când zorile despică noaptea
când razele se sparg de norii
micimilor închipuite

scoicile-au născut sub valuri
amforele siameze ce ne-ndeamnă
a ne scurge din trecut de naufragii
prin altare de capele peste domurile lumii

APUSUL SE AȘTERNE

Atâtea drumuri și poteci
Brăzdează asfințitul după mine
Încât mă rătăcesc în preajma mea,
Și orb, și surd, și mut și nu mi-e bine.

Nici nu mai cred în răsăritul oblic
Al unei nașteri după noaptea asta
Care, se pare, ca o nouă noapte
După alta va veni:

Atâta cât păcatu-mi va mai curge
Pulsând prin sânge pâcla
Primului păcat la care - prima geneză -
Am fost părtaș... eu nu mai dorm!

Apusul se așterne pe vecie
Pe când în cerul meu se sting vecii
și pâlpâirile se duc spre templul
întregii rătăcirii din preajma mea.

ARS POETICA

Compune un vers ca pe-o scrisoare
Ce-o scrii iubitei prima dată,
Scrie nebun să simți că doare
Cuvântul ce îi dai răsplată.

Scrie de parcă mâine moartea
Te va cuprinde-n hăul ei
Cerându-ți din cuvinte partea
Cea ultimă, cu care-nchei.

Scrie trecutul și prezentul
De parcă n-ai mai fi-n curând,
De parc-ai scrie testamentul
Urmașilor ce stau la rând.

Scrie nebun, cu frenezie,
Ba aprig, ba mai ușurel:
Așa să scrii o poezie
Și celelalte... tot la fel!

AȘA CUM EȘTI

În ceașca ce mi-ai dat-o
cafeaua era bezna
c-o lingură amară
de suspiciune
spre-a mă vedea în tine.